

ZGODNJA OBRAVNAVA OTROK Z MOTNJAMI AVTISTIČNEGA SPEKTRA

V Domu Antona Skale Maribor smo v šolskem letu 2014/2015 izvajali zgodnjo obravnavo otrok z motnjami avtističnega spektra.

PROSTORSKI POGOJI:

Za obravnavo imamo prilagojen kabinet, v katerem se je vsak delavnik izvajala zgodnja obravnavo otrok z motnjami avtističnega spektra.

TEORETIČNA PODLAGA:

Obravnavo se odvija po načelih ABA terapije. ABA – uporabna vedenjska analiza - je sklop znanj o vedenju in procesih sistematičnih uporabnih intervencij, ki temeljijo na principih teorije učenja, da bi pri otroku izboljšali družbeno pomembna vedenja in zgradili sprejemljiva vedenja ter zmanjšali prisotnost nesprejemljivih. ABA terapija se ukvarja predvsem s sistematičnim pristopom pri opredelitvi in oceni otrokovega vedenja ter z uporabo intervencij, ki spreminjajo otrokovo vedenje. Tekom preteklih 30 let je bilo opravljenih nekaj tisoč znanstvenih študij, ki so potrdile uspešnost ABA metode pri velikem številu otrok z diagnozo motnje avtističnega spektra. ABA metoda je primerna za otroke z motnjami avtističnega spektra, otroke z ADHD in ADD, otroke z Downovim sindromom in otroke s čustvenimi in vedenjskimi motnjami. Obravnavo je uspešna pri čim mlajših otrocih, zato je pomembno, da se diagnoza postavi čim prej in da se začne delati z otrokom okrog tretjega leta starosti. Obravnavo pokaže najboljše rezultate, če traja 40 ur na teden 50 tednov na leto. Zato je nujno, da zraven strokovnega delavca z otrokom delajo tudi starši in da imajo vsi sodelujoči v procesu enake zahteve do otroka.

ŠTEVILO VKLJUČENIH OTROK:

V obravnavo so bili vključeni štirje otroci z avtističnimi motnjami v starosti od 2,5 let do 8 let.

CILJI OBRAVNAVE:

- Oceniti nivo otrokovega funkcioniranja do prihoda na obravnavo,
- Sistematično slediti ciljem predvidenim v programu ABA terapije,
- Izboljšanje koncentracije,
- Urjenje vztrajnosti,
- Učenje posnemanja,
- Izboljšati družbeno sprejemljiva vedenja,
- Zmanjšanje nesprejemljivih vedenj,
- Utrjevanje osnovnih gibalnih vzorcev,
- Urjenje grobe motorike,
- Urjenje fine motorike,
- Urejevanje osnov skrbi samega zase (slačenje, oblačenje, sezuvanje, obuvanje, umivanje...)
- Učenje predmatematičnih veščin (štetje, branje števil, prepoznavanje števil, vzporejanje števila-stvari in poznavanje količine pri urejenih objektih, vzporejanje ...)
- Učenje predbralnih veščin (slušno razločevanje, razčlenjevanje, slušna sinteza, analiza, izboljšal prepoznavanje črk in vzpostavitev asociativne zveze črka-glas...)
- Sodelovanje s starši,
- Spremljanje napredovanja vsakega otroka posebej (videozapis, tabele za ugotavljanje stanja in spremljanje napredka)

REALIZIRANI CILJI:

Ker so bili otroci zelo različnih starosti in sposobnosti, so za vsakega posebej bili zastavljeni cilji obravnave. Glede na obstoječe videoposnetke in tabele za spremljanje napredka so vsi napredovali na področjih, na katerih so imeli zastavljene cilje.

REALIZIRANE URE OBRAVNAVE:

Obravnave so potekale od začetka februarja do konca maja. V tem časovnem obdobju je bilo izvedenih 162 ur obravnave.

PRIPOROČILA, PREDLOGI IN MNENJA ZA ŠE KVALITETNEJŠE DELO IN IZVEDBO OBRAVNAV:

Obravnave takšnega tipa bi morale biti dostopne vsem otrokom z avtističnimi motnjami, kakor tudi z drugimi motnjami, za katere so te obravnave primerne. Več bi morali narediti na osveščanju staršev predvsem na tem, da jim predstavimo uspešne načine učenja njihovega otroka, kajti samo s pomočjo in podporo staršev so kakršnekoli obravnave lahko uspešne. V primeru avtistične motnje bi bilo smotrno organizirati tudi kratkotrajnejše večdnevne obravnave, kjer bi lahko otroke temeljito naučili novih vzorcev obnašanja in omogočili staršem, da vsaj na krajši čas izstopijo iz zelo napornega delavnika z otroki z avtističnimi in drugimi motnjami.

Vesna Kolenko, izvajalka obravnave